

Versie V 1.0 DEF

13 okt 2021

Opdrachtgever Kunstcommissie Erasmus MC

**Samenvatting op basis van de
beleidsvisie kunstcommissie
Erasmus MC
2020-2024
'Bemind II'**

Inhoudsopgave

1	Samenvatting van het beleidsvisie op kunst	3
2	Inleiding	4
2.1	<i>Aanleiding</i>	4
2.2	<i>Doel</i>	4
2.3	<i>Scope</i>	4
3	Missie en Visie	5
3.1	<i>Doelstellingen van de kunstcommissie</i>	5
4	Beleidsvisie 2020-2024	6
4.1	<i>BEMIND II</i>	6
4.1.1	Inhoudelijk keuze	6
4.1.2	Verwerving	6
4.1.3	Scheningen	6
4.1.4	Kunstkeuze	7
4.2	<i>Locaties voor kunstwerken</i>	8
4.3	<i>Nieuwe kunstwerken</i>	8
4.3.1	Algemene criteria te verwerven beeldende kunst	8
4.3.2	Procedure	9
4.4	<i>Bestaande kunstwerken</i>	9
4.4.1	Depot	9
4.4.2	Communicatie, tentoonstellen en educatie	9

1 Samenvatting van het beleidsvisie op kunst

Doel

Deze beleidsvisie omvat de aanschaf, de locatie en kwalitatieve keuze van beeldende kunstwerken binnen het Erasmus MC. De visie, missie en doelstellingen van de Kunstcommissie Erasmus MC worden hier in weergegeven. Het presenteren van en informeren over de kunstwerken en beheer van kunstwerken behoort tot het beleidskader. In dit document zijn de uitgangspunten voor de beleidsvisie op beeldende kunst geformuleerd en wordt het beleid van de Kunstcommissie voor de komende vier jaar vastgelegd. Dit document kan ook als naslagwerk worden gebruikt.

Scope

De scope van deze visie betreft professionele beeldende kunst in onze openbare ruimte. Openbare ruimte zijn alle ruimten waar patiënt, bezoeker en student komen. De onderstaande ruimten vallen buiten de scope van deze beleidsvisie: werkkamers < 10 personen, flexwerkplekken voor medewerkers en behandelkamers. Hiervoor verwijst de kunstcommissie naar de huisvestingscommissie. Zie bijlage 4 Afspraken Beheer Ruimten.

De missie en visie van de kunstcommissie

De missie luidt:

“Het Erasmus MC heeft een verblijfsklimaat dat op de daarvoor geschikte plaatsen verbijzonderd is door de aanwezigheid van kwalitatief hoogwaardige beeldende kunst die veelzeggend en van meerwaarde is voor patiënten, studenten, bezoekers en medewerkers en in samenhang met de omgeving.”

De visie luidt:

“De Kunstcommissie verbijzonderd de openbare ruimten van het Erasmus MC met beeldende kunst in samenhang en afstemming met de architectuur, inrichting en de gebruikersgroepen.”

Samengevat: Erasmus MC kiest voor kwalitatief **beter**e kunstwerken, met als gevolg **minder** in kwantiteit.

Inhoudelijke keuze kunstvoorwerpen in collectie

De kunstcommissie beoogt (inter)nationale beeldende kunst te verwerven die in het kunstveld als zodanig wordt erkend en daarenboven passend is binnen de missie en visie van de kunstcommissie. De commissie hanteert criteria voor het verwerven van nieuwe kunstwerken. De uitgangspunten van dit beleid inclusief uitgangspunten van **BEMIND II** zijn ook van toepassing op beeldende kunstwerken aangeboden aan het Erasmus MC, denk daarbij aan bruiklenen, legaten en schenkingen.

Samenwerking in Erasmus MC

De kunstcommissie trekt samen op met partijen: Raad van Bestuur, Service bedrijf, waaronder Beheer ruimten, Beveiliging, Sales & Development en Control & Compliance, Programma Integrale Bouw en Locatiebeheer, ICT en maakt gebruik van (bestaande) gremia en organisatiestructuren in de organisatie.

2 Inleiding

2.1 Aanleiding

De kunstcommissie Erasmus MC is verantwoordelijk voor het aanschaffen (investeringen) en beheren (exploitatie) van beeldende kunst aan de wand, op vloer en in de lucht in de openbare ruimte en voor het informeren hierover.

Deze beleidsvisie draagt bij aan een kwalitatief hoogwaardige leefklimaat.

De beleidsvisie 2020-2024 van de Kunstcommissie maakt gebruik van een aantal kansen voor beeldende kunst, zoals de nog in te vullen aangewezen grote openbare ruimten voor beeldende kunst, de projecten Eread en Sophia, Erasmus MC Campus, aankleding buitenruimte, aankleding van 'lege muren' en informeren over de kunstwerken.

2.2 Doel

Deze beleidsvisie geeft kaders en keuzen aangaande de aanschaf (kunstverwerving), de locatie en omschrijving van toegelaten en niet toegelaten beeldende kunstwerken binnen het Erasmus MC evenals over de visie, missie en doelstellingen van de Kunstcommissie Erasmus MC. Het presenteren middels tonen van en informeren over de kunstwerken en beheer van kunstwerken behoort tot het beleidskader.

In dit document zijn de uitgangspunten voor het kunstbeleid geformuleerd en wordt de visie op het beleid van de komende vier jaar vastgelegd.

2.3 Scope

De scope van dit beleid betreft professionele beeldende kunst in de openbare ruimte. Openbare ruimte zijn alle ruimten waar patiënt, bezoeker en student komen. De onderstaande ruimten vallen buiten de scope van dit beleid. Werkkamers < 10 personen, flexwerkplekken voor medewerkers en behandelkamers. Hiervoor verwijst de kunstcommissie naar de huisvestingscommissie. Zie ook bijlage 4 Beheer Ruimten.

3 Missie en Visie

De Missie en Visie van de Kunstcommissie

Het ambitieuze beeld voor de toekomst van het Erasmus MC in het kader van “Kunst in het Erasmus MC” staat in de missie van de kunstcommissie:

“Het Erasmus MC heeft een verblijfsklimaat dat op de daarvoor geschikte plaatsen verbijzonderd is door de aanwezigheid van kwalitatief hoogwaardige beeldende kunst die veelzeggend en van meerwaarde is voor patiënten, studenten, bezoekers en medewerkers en in samenhang met de omgeving.”

De visie van de Kunstcommissie luidt:

“De Kunstcommissie verbijzonderd de openbare ruimten van het Erasmus MC met beeldende kunst in samenhang en afstemming met de architectuur, inrichting en de gebruikersgroepen.”

3.1 Doelstellingen van de kunstcommissie

De primaire doelstellingen van de Kunstcommissie Erasmus MC zijn het verwerven, presenteren, beheren en onderhouden van autonome beeldende kunst in de openbare ruimte van het Erasmus MC en daarover informeren.

4 Beleidsvisie 2020-2024

Het kunstbeleid Erasmus MC 2020-2024 staat in het teken van in de vorige beleidsperiode in gebruik genomen gebouwen en de nog af te stoten gebouwen die niet meer in gebruik zijn. De ingebruikname vraagt om kunstwerken passend in de nieuwe omgeving die een meerwaarde bieden aan deze omgeving.

De ruimten zijn leidend bij de aanschaf van een beperkt aantal zo mogelijk verplaatsbare en demontabele kunstwerken.

Daarnaast is er komende beleidsperiode aandacht voor selectie van kunstwerken en afstoten, herplaatsing van kunstwerken.

De kunstcommissie besteedt expliciet aandacht aan communicatie over de kunstwerken.

4.1 BEMIND II

Het voorgaande beleid “**BEMIND**” had als uitgangspunt minder kunstwerken te realiseren van bijzondere, beeldende kwaliteit. Dit beleid wordt voortgezet; **BEMIND II 2020-2024**. De mogelijkheden voor kunst in het Erasmus MC zijn uitstekend omdat het gebouw een openbare ruimte kent die een rust-uitstralende eenheid is, een helder en eenduidig beleid is opgesteld voor openbare ruimten (onderhanden), huisvestingscommissies zijn ingesteld en het gebouw door gebruikers en patiënten nu wordt ervaren als leeg en kaal. Kunst komt er fantastisch tot zijn recht, mits zorgvuldig geselecteerd op ruimte en doelgroep, mits kunst goed wordt beheerd en gepresenteerd en mits het beheer van de openbare ruimte wordt gehandhaafd.

4.1.1 Inhoudelijk keuze

De kunstcommissie beoogt (inter)nationale beeldende kunst te verwerven die in het kunstveld als zodanig wordt erkend en daarenboven passend is binnen de missie en visie van de kunstcommissie. Zie ook 4.4.

4.1.2 Verwerving

De kunstcommissie verwerft beeldende kunstwerken voor het gehele Erasmus MC. Dit doet zij via aankoop, accepteren van bruiklenen en/of legaten.

Thema's, directies en pijlers die kunst willen verwerven (aankoop, schenking, bruikleen of anders) voor de openbare ruimte leggen de keuze voorafgaand aan verwerving voor aan de kunstcommissie ter besluitvorming van de kunstcommissie. Verworven kunst welke is betaald t.l.v. thema is bezit van Erasmus MC en wordt derhalve opgenomen in de kunstcollectie Erasmus MC.

4.1.3 Schenkingen

De uitgangspunten van dit beleid inclusief uitgangspunten van **BEMIND II** zijn in principe ook van toepassing op beeldende kunstwerken aangeboden door externen aan het Erasmus MC.

De kunstcommissie aanvaardt na voorafgaand overleg schenkingen en streeft er naar dat deze passen binnen het kunstbeleid.

Zij verwijst schenkers van kunstwerken die niet passen binnen het kunstbeleid naar de Erasmus MC Foundation.

4.1.4 Kunstkeuze

De Kunstcommissie heeft gekozen voor het 'BEter met MINDer' (BEMIND) model, waarbij "minder" staat voor minder in kwantiteit en meer in inhoudelijke kwaliteit. Kunst wordt dus geconcentreerd op een beperkt aantal locaties en deze locaties worden op kwalitatief hoog niveau ingevuld.

De nieuwbouw is immers een kans, maar ook immens groot en vraagt om grote gebaren, welke het budget en de mogelijkheden snel te boven zullen gaan. De mogelijkheden van de kunstcommissie zijn beperkt qua uitvoering. **BEMIND II** voorkomt versnippering en matig gekwalificeerde beeldende kunst waar na een aantal jaren al met spijt naar gekeken wordt en uiteindelijk opgeruimd wordt.

Samenvattend: kwaliteit van kunstwerk en gaat boven kwantiteit, de openbare ruimten zijn groot, het budget is beperkt gezien de grote ruimten, de kunstcommissie volgt de architect, bouwuitvoering en inrichting. Schenkingen worden na voorafgaand overleg met de kunstcommissie aanvaard, waarbij een belangrijk criterium is dat deze passen binnen het kunstbeleid.

De kunstcommissie kiest in de beleidsperiode 2020-2024 voor uitvoeren van beleid binnen tijdsbestek en middelen en realiseert zich het grote gebaar passend bij het grote, nieuwe gebouw in tijd gefaseerd te kunnen maken.

Wat levert de keuze op?

- Beperkt aantal goede kunstwerken op 1 tot maximaal 3 openbare locaties per jaar in de nieuwbouw;
- Herplaatsing van bestaande objecten uit de collectie;
- Verwerving waartoe de kunstcommissie besluit al dan niet t.l.v. thema, directie, pijler of verwervingsbudget van de kunstcommissie;
- Schenkingen in principe binnen het beleidskader;
- Samenwerking met culturele instellingen voor inrichting van andere grote openbare locaties in de nieuwbouw;
- Beheren en onderhouden van bestaande kunstwerken;
- Herplaatsen van beeldende kunst in de gebouwen;
- Informeren over geplaatste kunstwerken.

4.2 Locaties voor kunstwerken

De locaties waar de Kunstcommissie nieuwe kunstprojecten wil realiseren zijn benoemd. De architect heeft in 2014 twaalf nieuwbouw locaties geduïd waar kunst een meerwaarde zou kunnen geven. Deze keuze is noch in locatie noch in aantal limitatief. Iedere voor kunst in aanmerking komende locatie vraagt om iets anders.

De voor deze beleidsperiode geprioriteerde locaties betreffen grote, veel gebruikte en/of in het oog springende ruimten die reeds gerealiseerd zijn. Dit zijn de passage (klok Maarten Baas), het voorplein, meditatiecentrum en de Tuin.

Daarnaast zal een deel van het exploitatiebudget worden aangewend voor herplaatsingen van kunstwerken uit het depot.

Kunstwerken worden als bestaand aangeschaft of in opdracht gegeven. In het laatste geval kan in nauwe samenwerking met de kunstenaar als onderdeel van de kunstopdracht een “making-of” film en/of schetsen gevraagd worden om “het verhaal” over het concept (de idee) en het ontstaan van het kunstwerk te kunnen tonen.

De ruimten die wat betreft grootte kleiner zijn of wat betreft frequentie van bezoek minder worden bezocht of verder in de periferie van het gebouwencomplex zijn gelegen, zullen een prioriteit in de laatste jaren van deze of de volgende beleidsperiode krijgen.

4.3 Nieuwe kunstwerken

Verwerving geschiedt op basis van aankoop van autonoom werk, verstrekken van opdrachten en kan in principe door middel van acceptatie van schenkingen van kunstwerken (zie beleidsvisie en 4.1.3)

Financiële schenkingen en legaten kunnen onder voorwaarde worden geaccepteerd.

4.3.1 Algemene criteria te verwerven beeldende kunst

De Kunstcommissie heeft nadrukkelijk geen keuze gemaakt in percentages, jong / oud / Nederlands / internationaal / Rotterdams / toegepast / autonoom / natuur / mens / abstract / figuratief / sculptuur / schildering etc. maar heeft als enige randvoorwaarden gesteld:

- De autonome beeldende kunst is van (inter)nationaal hoogwaardig niveau geldend binnen het vakgebied van de beeldende kunst;
- Kunst kan naast autonoom ook toegepast zijn en betreft dan hoogwaardige esthetische vormgeving van functionele voorwerpen;
- Is afgestemd op de locatie en de functie daarvan;
- Houdt rekening met doelgroepen.
- Kunstwerken zijn noch choquerend, noch politiek, noch tonen zij grof geweld of zijn zij seksueel expliciet.
- Kunstwerken zijn goed te beheren en zijn of redelijk onderhoudsvrij of hebben een gedegen onderhoudsplan; een Service Level Agreement (SLA).

Kunstwerken die niet voldoen aan bovengenoemde criteria worden niet (meer) opgenomen in de Erasmus MC collectie.

4.3.2 Procedure

Voor autonome kunst op nieuwe locaties kunnen kunstenaars worden geselecteerd door de kunstcommissie op basis van per locatie vastgestelde procedure waarbij extern advies gevraagd kan worden. De aanschaf kan zijn een bestaand kunstwerk, dan wel wordt aan één of een beperkte groep kunstenaars een schetsontwerp gevraagd.

Aankopen van bestaande kunstwerken kunnen geschieden via een (kunst)veiling, direct van de kunstenaar, kunsthandel, private eigenaar, galerie en dergelijke. Besluiten voor aankopen worden genomen op basis van meerderheid van stemmen van de leden van de kunstcommissie.

Ook bestaat de mogelijkheid werk langdurig in bruikleen te nemen waarvoor eveneens de gestelde criteria gelden.

4.4 Bestaande kunstwerken

Het verwijderen en opnieuw plaatsen van bestaand kunstbezit zijn werkzaamheden van de Kunstcommissie en Kunstzaken. In de voorgaande beleidsperioden is structureel aandacht besteed aan het selecteren van kunstwerken welke behouden dienen te blijven dan wel af gestoten. Voor afstoten geldt het wettelijk kader van Erfgoedwet en Auteurswet. Een aantal kunstwerken zullen en zijn daartoe sedert enkele jaren in opslag (zijn).

4.4.1 Depot

De continue activiteiten in bouwen, renoveren, interim huisvesting en verhuizen leiden er toe dat een goed geoutilleerd depot onontbeerlijk is. Zodra mogelijk worden deze kunstwerken herplaatst.

De Kunstcommissie beschikt momenteel over twee depotruimtes met een totale capaciteit van ca 50 m² evenals over hoge en lage rekken. Na renovatie van Ca verwacht kunstzaken in 2020 te verhuizen naar een nieuwe ruimte in Ca souterrain.

4.4.2 Communicatie, tentoonstellen en educatie

De kunstcommissie heeft als taak op strategisch niveau draagvlak te creëren voor beeldende kunst in de organisatie. Kunstzaken voert educatie, communicatie en tentoonstellingstaken uit op tactisch en operationeel niveau.

Communicatie

Beleid en reglement evenals afspraken over locaties waar kunst uit de collectie wordt geplaatst staan op een actuele site op service portal en zijn vindbaar onder trefwoorden 'kunstcommissie' en kunstzaken'. Medewerkers kunnen meldingen voor advies, plaatsing of voor schade maken via de service portal.

De kunstcommissie trekt in het bijzonder bij onthulling van nieuwe kunstwerken voor communicatie inspanningen samen op met de afdeling communicatie. De communicatie strategie past binnen het strategisch kader van Erasmus MC. Wanneer van toepassing vraagt de

kunstcommissie advies aan persvoorlichters van Erasmus MC.

Tentoonstellen

Goede kunstwerken dienen op esthetisch passende wijze te worden gepresenteerd zodat zij optimaal tot hun recht komen.

Educatie

Een speerpunt in het kunstbeleid 2020-2024 betreft informatieverstrekking over kunstwerken in de openbare ruimte en over de kunstcollectie in het algemeen. De kunstcommissie beoogt vanaf de beleidsperiode 2020-2024 primair informatie te verstrekken aan patiënten, bezoekers, medewerkers en studenten over in openbare ruimten getoonde kunstwerken. De komende beleidsperiode wordt hiervoor een strategie en plan van aanpak opgesteld. Informatieverstrekking is als gevolg vanaf vorig jaar een structureel in de exploitatie opgenomen. Voor vernieuwing van informatievoorziening zal verhoging van exploitatiebudget vanaf 2020 worden aangevraagd.